

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
MOKSLININKŲ VALSTYBINIŲ PENSIJŲ LAIKINOJO ĮSTATYMO, VALSTYBINIŲ
PENSIJŲ ĮSTATYMO, TEISĖJŲ VALSTYBINIŲ PENSIJŲ ĮSTATYMO,
VALSTYBINIŲ SOCIALINIO DRAUDIMO SENATVĖS PENSIJŲ IŠANKSTINIO
MOKĖJIMO ĮSTATYMO, PINIGINĖS SOCIALINĖS PARAMOS MAŽAS PAJAMAS
GAUNANČIOMS ŠEIMOMS (VIEŖIEMS GYVENANTIEMS ASMENIMS) ĮSTATYMO
PAKEITIMO
Į S T A T Y M A S**

2004 m. lapkričio 4 d. Nr. IX-2539
Vilnius

**PIRMASIS SKIRSNIS
MOKSLININKŲ VALSTYBINIŲ PENSIJŲ LAIKINOJO ĮSTATYMO 3 IR 6
STRAIPSNIŲ PAKEITIMAS**

(Žin., 1995, Nr. [1-4](#); 1998, Nr. [98-2711](#); 2002, Nr. [60-2414](#))

1 straipsnis. 3 straipsnio 2 dalies pakeitimas

3 straipsnio 2 dalyje išbraukti žodžius „ar bedarbio“, po žodžio „pašalpas“ įrašyti žodžius „ar nedarbo socialinio draudimo išmokas“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„Šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems asmenims mokslininkų valstybinė pensija neskiriama, o paskirtoji nemokama tol, kol jie turi pajamų, nuo kurių skaičiuojamos ir mokamos valstybinio socialinio pensijų draudimo įmokos, arba jei jie gauna valstybinio socialinio draudimo ligos (įskaitant ir darbdavio mokamas ligos dienas), motinystės, motinystės (tėvystės) pašalpas ar nedarbo socialinio draudimo išmokas. Apie draudžiamųjų pajamų turėjimą mokslininkų valstybinių pensijų gavėjai privalo pranešti pensiją jiems mokančiai institucijai per 10 dienų nuo šių pajamų atsiradimo dienos. Jeigu apie šias pajamas laiku nepranešama ir dėl to permokama pensija, permokėtos pensijos dydis išieškomas iš pensijos gavėjo, neapribojant kokių nors terminų, Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo ir kitų įstatymų nustatyta tvarka.“

TAR pastaba. Pripažinti, kad Lietuvos Respublikos mokslininkų valstybinių pensijų laikinojo įstatymo 3 straipsnio 2 dalies (2016 m. birželio 29 d. redakcija; TAR, 2016-07-15, Nr. 20652) nuostata „šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems asmenims mokslininkų valstybinė pensija neskiriama, o paskirtoji nemokama tol, kol jie turi pajamų, nuo kurių skaičiuojamos ir mokamos valstybinio socialinio pensijų draudimo įmokos, arba jeigu jie gauna ligos (įskaitant ir darbdavio mokamas ligos dienas), motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros, profesinės reabilitacijos ar nedarbo socialinio draudimo išmokas“, išskyrus tiek, kiek pagal ją mokslininkų valstybinė pensija neskiriama, o paskirtoji nemokama, jeigu asmuo gauna draudžiamųjų pajamų dirbdamas mokslinį darbą Lietuvos Respublikos valstybinėse mokslo ir studijų institucijose, prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 52 straipsniui, konstituciniam teisinės valstybės principui, o nuostata „šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems asmenims mokslininkų valstybinė pensija neskiriama, o paskirtoji nemokama tol, kol jie turi pajamų, nuo kurių skaičiuojamos ir mokamos valstybinio socialinio pensijų draudimo įmokos“, išskyrus tiek, kiek pagal ją mokslininkų valstybinė pensija neskiriama, o paskirtoji nemokama, jeigu asmuo gauna draudžiamųjų pajamų dirbdamas mokslinį darbą Lietuvos Respublikos valstybinėse mokslo ir studijų institucijose, prieštarauja ir Lietuvos Respublikos Konstitucijos 48 straipsnio 1 dalies nuostatai „kiekvienas žmogus gali laisvai pasirinkti darbą bei verslą“.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [KT100-N6/2020](#), 2020-06-03, paskelbta TAR 2020-06-03, i. k. 2020-12128

2 straipsnis. 6 straipsnio 4 dalies pakeitimas

6 straipsnio 4 dalyje vietoj žodžio „valstybinio“ įrašyti žodį „valstybiniam“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„Mokslininkų valstybinių pensijų skyrimo, mokėjimo ir pristatymo išlaidos valstybiniam socialinio draudimo fondui apmokamos iš valstybės biudžeto.“

ANTRASIS SKIRSNIS VALSTYBINIŲ PENSIJŲ ĮSTATYMO 5 STRAIPSNIO PAKEITIMAS

(Žin., 1994, Nr. [101-2018](#); 1995, Nr. [102-2282](#); 1997, Nr. [104-2622](#), Nr. [115-2911](#); 1998, Nr. [56-1546](#); 2000, Nr. [111-3578](#); 2003, Nr. [32-1314](#), Nr. [102-4587](#); 2004, Nr. [88-3209](#))

1 straipsnis. 5 straipsnio 7 dalies pakeitimas

5 straipsnio 7 dalyje vietoj žodžių „bedarbio pašalpas“ įrašyti žodžius „nedarbo socialinio draudimo išmokas“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„Asmenims, kurie po pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų paskyrimo turi pajamų, nuo kurių skaičiuojamos ir mokamos valstybinio socialinio pensijų draudimo įmokos, arba kurie gauna valstybinio socialinio draudimo ligos (įskaitant ir darbdavio mokamas ligos dienas), motinystės, motinystės (tėvystės) ar nedarbo socialinio draudimo išmokas (toliau šiame straipsnyje – draudžiamosios pajamos), paskirtos pensijos nemokamos. Ši nuostata netaikoma šio straipsnio ketvirtojoje dalyje išvardytiems ginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyviams – kariams savanoriams pirmojo laipsnio valstybinių pensijų gavėjams, taip pat antrojo laipsnio valstybinių pensijų gavėjoms – motinoms, pagimdžiusioms ir išauginusioms bei gerai išauklėjusioms 7 ir daugiau vaikų. Apie draudžiamųjų pajamų turėjimą pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų gavėjai privalo pranešti pensiją jiems mokačiai institucijai per 10 dienų nuo šių pajamų atsiradimo dienos. Jeigu apie šias pajamas laiku nepranešama ir dėl to permokama pensija, permokėtos pensijos suma išieškoma iš pensijos gavėjo Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo ir kitų įstatymų nustatyta tvarka.“

TREČIASIS SKIRSNIS TEISĖJŲ VALSTYBINIŲ PENSIJŲ ĮSTATYMO 4 STRAIPSNIO PAKEITIMAS

(Žin., 2002, Nr. [73-3088](#))

1 straipsnis. 4 straipsnio 6 punkto pakeitimas

4 straipsnio 6 punkte išbraukti žodžius „ar bedarbio“, po žodžio „pašalpas“ įrašyti žodžius „ar nedarbo socialinio draudimo išmokas“ ir šį punktą išdėstyti taip:

„6) asmuo turi pajamų, nuo kurių skaičiuojamos ir mokamos valstybinio socialinio pensijų draudimo įmokos, arba gauna valstybinio socialinio draudimo ligos (įskaitant ir darbdavio mokamas ligos dienas), motinystės, motinystės (tėvystės) pašalpas ar nedarbo socialinio draudimo išmokas.“

KETVIRTASIS SKIRSNIS VALSTYBINIŲ SOCIALINIO DRAUDIMO SENATVĖS PENSIJŲ IŠANKSTINIO MOKĖJIMO ĮSTATYMO 3, 10, 11, 12 IR 14 STRAIPSNIŲ PAKEITIMAS

(Žin., 2003, Nr. [114-5116](#); 2004, Nr. [117-4373](#))

1 straipsnis. 3 straipsnio 1 dalies 4 punkto pakeitimas

3 straipsnio 1 dalies 4 punkte vietoj žodžių „bedarbio pašalpos“ įrašyti žodžius „nedarbo socialinio draudimo išmokos“ ir šį punktą išdėstyti taip:

„4) negauna kitų valstybinių socialinio draudimo, valstybinių, šalpos pensijų (išskyrus šalpos pensijas, įstatymų nustatytais atvejais mokamas namuose invalidus slaugantiems asmenims), užsienio valstybės pensijų, nuolatinių pensinio pobūdžio išmokų už asmens darbo pobūdį (valstybinės signataro rentos, artistų rentos, kompensacijos už ypatingas darbo sąlygas ir

pan.), mokamų iš valstybės biudžeto ar Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto, pensijų išmokų, gaunamų bet kuriuo Pensijų kaupimo ir Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymuose nustatytu būdu, netekto darbingumo periodinės kompensacijos, šalpos kompensacijos ar nedarbo socialinio draudimo išmokos (toliau šiame Įstatyme – pensijos ir išmokos);“.

2 straipsnis. 10 straipsnio 3 dalies pakeitimas

10 straipsnio 3 dalyje po žodžio „valdybos“ įrašyti žodžius „prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Fondo valdyba)“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„3. Išankstinės senatvės pensijos mokamos už praėjusį mėnesį Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Fondo valdyba) nustatyta tvarka.“

3 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„11 straipsnis. Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigų sprendimų apskundimas

1. Jeigu asmuo nesutinka su Fondo valdybos teritorinio skyriaus direktoriaus (pavadootojo) sprendimu dėl savo teisės gauti išankstinę senatvės pensiją, jis turi teisę šį sprendimą per mėnesį nuo jo priėmimo apskusti Fondo valdybai.

2. Fondo valdybos direktoriaus (pavadootojo) ir teritorinio skyriaus direktoriaus (pavadootojo) sprendimas gali būti apskustas teismui įstatymų nustatyta tvarka ir terminais.“

4 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„12 straipsnis. Išankstinės senatvės pensijos gavėjo pareigos

Išankstinės senatvės pensijos gavėjas privalo pranešti Fondo valdybos teritoriniam skyriui, kuris moka jam pensiją, apie aplinkybes, turinčias įtakos šios pensijos dydžiui ar mokėjimui, per 10 dienų nuo šių aplinkybių atsiradimo dienos. Jei apie tokias aplinkybes laiku nepranešus pensija yra permokama, permokėta suma išieškoma iš gavėjo pensijos Fondo valdybos teritorinio skyriaus direktoriaus (pavadootojo) sprendimu. Jei asmuo pensijos negauna, permoka išieškoma teismo tvarka.“

5 straipsnis. 14 straipsnio 2 dalies pakeitimas

14 straipsnio 2 dalyje vietoj žodžių „Valstybinio socialinio draudimo fondo“ įrašyti žodį „Fondo“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„2. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių institucijos (įstaigos) bei kiti juridiniai asmenys privalo teikti Fondo valdybai ir (ar) jos teritoriniams skyriams išankstinėms senatvės pensijoms skirti ir mokėti reikalingus duomenis apie asmens gaunamas pensijas ir išmokas bei jų dydžius, taip pat kitą išankstinėms senatvės pensijoms skirti ir mokėti reikiamą informaciją.“

PENKTASIS SKIRSNIS PINIGINĖS SOCIALINĖS PARAMOS MAŽAS PAJAMAS GAUNANČIOMS ŠEIMOMS (VIEŅIEMS GYVENANTIEMS ASMENIMS) ĮSTATYMO 4 IR 6 STRAIPSNIŲ PAKEITIMAS

(Žin., 2003, Nr. [73-3352](#); 2004, Nr. [146-5303](#))

1 straipsnis. 4 straipsnio 1 dalies 4 punkto pakeitimas

4 straipsnio 1 dalies 4 punkte vietoj žodžių „bedarbio pašalpą“ įrašyti žodžius „nedarbo socialinio draudimo išmoką“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„4) vyresni kaip 18 metų šeimos nariai (vienas gyvenantis asmuo): mokosi dieninėse bendrojo lavinimo mokyklose ir kitų formaliojo švietimo įstaigų dieniniuose skyriuose, kol jiems sukaks 24 metai; laikotarpiu nuo dieninių bendrojo lavinimo mokyklų baigimo dienos iki tų pačių metų rugsėjo 1 d., bet ne ilgiau, iki jiems sukaks 24 metai; yra įstatymo nustatyto senatvės pensijos amžiaus arba gaunantys pensijas (išskyrus III grupės invalidui paskirtą valstybinę socialinio draudimo invalidumo pensiją), pensijų išmokas ar šalpos išmokas; yra I, II grupės invalidai (invalidas) arba neįgalieji (neįgalusis) įstatymo nustatyta tvarka; yra bedarbiai (bedarbis), gaunantys nedarbo socialinio draudimo išmoką, mokymosi laikotarpiu – mokymosi pašalpą arba dirbantys viešuosius ar Užimtumo fondo remiamus darbus, bei pasibaigus nurodytiems laikotarpiams; yra asmenys (asmuo), ne mažiau kaip 6 mėnesius įsiregistravę valstybinėje teritorinėje darbo biržoje; yra asmenys (asmuo), kuriems iki senatvės pensijos amžiaus yra likę ne ilgiau kaip 2 metai, įsiregistravę valstybinėje teritorinėje darbo biržoje ir gaunantys nedarbo socialinio draudimo išmoką; vienas iš šeimos narių slaugo šeimos narį, vaiką, kurį įstatymo nustatyta tvarka globoja šeima, arba artimąjį savo ar sutuoktinio giminaitį, kuriems nuolatinės slaugos (pagalbos, priežiūros) būtinumas nustatytas teisės aktų nustatyta tvarka; ne trumpiau kaip vieną mėnesį gydomi sveikatos priežiūros įstaigos stacionare; moteris yra nėščia ir iki gimdymo yra likę ne daugiau kaip 70 kalendorinių dienų (suėjus 28 nėštumo savaitėms ir daugiau);“.

2 straipsnis. 6 straipsnio 1 dalies 6 punkto pakeitimas

6 straipsnio 1 dalies 6 punkte vietoj žodžių „bedarbio pašalpą“ įrašyti žodžius „nedarbo socialinio draudimo išmoką“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„6) vyresni kaip 18 metų šeimos nariai (vienas gyvenantis asmuo): mokosi dieninėse bendrojo lavinimo mokyklose ir kitų formaliojo švietimo įstaigų dieniniuose skyriuose, kol jiems sukaks 24 metai; laikotarpiu nuo dieninių bendrojo lavinimo mokyklų baigimo dienos iki tų pačių metų rugsėjo 1 d., bet ne ilgiau, iki jiems sukaks 24 metai; yra įstatymo nustatyto senatvės pensijos amžiaus arba gaunantys pensijas (išskyrus III grupės invalidui paskirtą valstybinę socialinio draudimo invalidumo pensiją), pensijų išmokas ar šalpos išmokas; yra I, II grupės invalidai (invalidas) arba neįgalieji (neįgalusis) įstatymo nustatyta tvarka; yra bedarbiai (bedarbis), gaunantys nedarbo socialinio draudimo išmoką, mokymosi laikotarpiu – mokymosi pašalpą arba dirbantys viešuosius ar Užimtumo fondo remiamus darbus, bei pasibaigus nurodytiems laikotarpiams; yra asmenys (asmuo), ne mažiau kaip 6 mėnesius įsiregistravę valstybinėje teritorinėje darbo biržoje; yra asmenys (asmuo), kuriems iki senatvės pensijos amžiaus yra likę ne ilgiau kaip 2 metai, įsiregistravę valstybinėje teritorinėje darbo biržoje ir gaunantys nedarbo socialinio draudimo išmoką; vienas iš šeimos narių slaugo šeimos narį, vaiką, kurį įstatymo nustatyta tvarka globoja šeima, arba artimąjį savo ar sutuoktinio giminaitį, kuriems nuolatinės slaugos (pagalbos, priežiūros) būtinumas nustatytas teisės aktų nustatyta tvarka; ne trumpiau kaip vieną mėnesį gydomi sveikatos priežiūros įstaigos stacionare; moteris yra nėščia ir iki gimdymo yra likę ne daugiau kaip 70 kalendorinių dienų (suėjus 28 nėštumo savaitėms ir daugiau);“.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2005 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, Nutarimas

Nr. [KT100-N6/2020](#), 2020-06-03, paskelbta TAR 2020-06-03, i. k. 2020-12128

Dėl Lietuvos Respublikos mokslininkų valstybinių pensijų laikinojo įstatymo nuostatų atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai